

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ГҮЙЦЭТГЭЛ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ХЭЛТЭС

**ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ
ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХЭРЭГЖИЛТ**

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй ТАХ-г хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн, худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахад хууль тогтоомж мөрдөөгүй, ТАХ-ний гүйцэтгэлд тавих захиалагчийн хяналтыг дутуу хэрэгжүүлсэн, хөрөнгө оруулалтын ажлууд чанарын болон ашиглалтын шаардлага хангаагүй зөрчил илэрч байна.

Төсөвт
өртөг

640,286.7

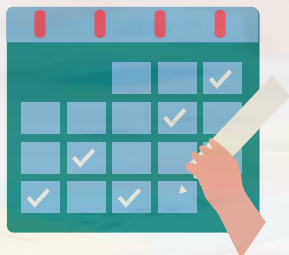
839

ТАХ-г баталсан

Хэрэгжүүлэхээр баталсан 839 ТАХ-ний 421,380.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 612 ТАХ шинээр хэрэгжих, 218,906.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 227 ТАХ өмнөх оноос дамжин хэрэгжиж буй ТАХ.

Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигтэй нийцсэн, холбогдох зардлын тооцоолол хийсэн төсөл, арга хэмжээг төлөвлөсөн үү?

Дүүргийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 онд шинээр хэрэгжүүлэхээр 612 ТАХ баталсан. Эдгээр ТАХ-ээс “Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-д 549 ТАХ буюу 89.7%, “Дүүргүүдийн Засаг даргын тухай жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө”-нд 569 ТАХ буюу 93.0% нь нийцсэн.

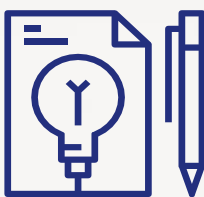
Дунд хугацааны баримт бичиг:

“Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-д 549 ТАХ буюу 89.7% нь нийцсэн.

Богино хугацааны баримт бичиг:

Дүүргүүдийн 3Д-ын тухай жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд 569 ТАХ буюу 93.0% нь нийцсэн.

2024 онд шинээр хэрэгжүүлэхээр батласан 612 ТАХ-нээс хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн дунд болон богино хугацааны баримт бичгүүдэд 91.3% нь нийцсэн байна.

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Төсвийн тухай хуулийн 29.2-т “Хөрөнгө оруулалтын төслийн саналд үндсэн хөрөнгийн ашиглалттай холбоотой урсгал зардал, орон тоо, санхүүжүүлэх эх үүсвэр зэрэг холбогдох тооцоог хавсаргаж, төсөвт нөлөөлөх ачааллын талаарх дүгнэлтийг гаргасан байна” гэж заасан.

Дүүргүүдийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 онд шинээр хэрэгжих 612 ТАХ-ээс барилга байгууламжийн ангилалд хамаарах 37 ТАХ-нд зардлын тооцоолол хийхээр байгаа ч хийгээгүй байна.

Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн баримт бичгүүдэд шинээр хэрэгжих ТАХ-ний 91.3 хувь нь нийцсэн хэдий ч хөрөнгийн ашиглалттай холбоотой зардлын тооцоолол, төсөвт нөлөөлөх ачааллын талаарх дүгнэлт гаргаагүй байна.

Төсөвлөлтийн шаардлага хангасан, эдийн засаг нийгмийн ач холбогдлоор нь эрэмбэлсэн төсөл арга хэмжээг төлөвлөсөн үү?

Төсвийн тухай хуулийн 29.4-т “Хөрөнгө оруулалтын төсөвт техник, эдийн засгийн үндэслэл хийгдсэн, зураг төсвөө батлуулсан, хуульд заасан бусад зөвшөөрөл олгогдсон төсөл, арга хэмжээг тусгана”

2024 онд шинээр хэрэгжүүлэхээр баталсан 612 ТАХ-нээс 217,927.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 237 ТАХ-нд төсөвлөлтийн шаардлагыг хангуулаагүй.

Сангийн сайдын 2018 оны 295 дугаар тушаалаар баталсан “Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг үнэлж, эрэмбэлэх үйл ажиллагааны журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.4, 4.5, 5 дугаар зүйлийн 5.10-д заасны дагуу ТАХ-г эрэмбэлэхдээ өмнөх оноос хэрэгжсэн ТАХ, их засвар, шинээр хэрэгжүүлэх ТАХ гэсэн дарааллаар, эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, тэргүүлэх чиглэлийн төслүүд байх гэсэн үзүүлэлтийг харгалздаг.

Зураг төсөв шаардлагатай
389 ТАХ

Хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ТАХ-г иргэдийн амьдрал, өдөр тутмын хэрэгцээ шаардлагад үндэслэн хороодын барилга, эмнэлэг, автозам, тохижилт, ногоон байгууламж зэргээр эрэмбэлсэн байна.

Шинээр хэрэгжих зураг төсөв шаардлагатай 389 төсөл арга хэмжээний 60.9 хувь буюу 237 нь төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй байна.

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Гүйцэтгэгчийг ил тод, нээлттэй өрсөлдөх боломжоор ханган, хууль журмын хүрээнд шалгаруулсан уу?

2024 онд худалдан авахаар төлөвлөсөн нийт 408,674.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 718 ТАХ-ээс 615 ТАХ-ний ХАА зохион байгуулж гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулсан.

2024 онд 22,558.8 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 61 ТАХ дараах байдлаар хэрэгжиж дуусаагүй. 39,972.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 42 ТАХ төсвийн тодотголоор хөрөнгө татагдсан байна. Үүнд:

22,558.8 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 61 ТАХ он дамжин зарлагдсан.

39,972.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 42 ТАХ нь төсвийн тодотголоор хөрөнгө татагдсан.

ХАА-ны ил тод байдлыг хангах хүрээнд ТБОНӨХБАҮХАТХ-ийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1-т заасны дагуу ТАХ-ний ХАА-г Төрийн Худалдан авах ажиллагааны www.tender.gov.mn цахим системээр зохион байгуулсан байна.

Нээлттэй
тендер
68.1%

Харьцуулалт
21.6%

Шууд
гэрээ
9.3%

Ерөнхий
гэрээ
0.8%

Нэг эх
үүсвэр
0.2%

ХАА-г зохион байгуулж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулсан 333,574.4 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй 615 ХАА-аас 284,537.5 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй 292 ХАА буюу 47.5 хувийг аудитын түүвэрт хамруулан шалгасан. Үүнээс 11.6 хувь буюу 34 ТАХ-ны ХАА-нд зөрчил илэрсэн.

Гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулсан төсөл арга хэмжээнээс 37,496.5 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй 34 худалдан авах ажиллагаа тендерийн баримт бичигт заасан шаардлагыг хангаагүй

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Төсөл, арга хэмжээг төлөвлөсөн хугацаанд нь холбогдох зураг төсөв, техникийн шаардлагын дагуу хяналт хэрэгжүүлж, хүлээн авсан уу?

Дүүргүүдэд өмнөх оноос дамжин хэрэгжсэн болон шинээр эхэлсэн 522,256.7 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй 822 ТАХ-ийн гүйцэтгэлд дүүргүүдийн ЗДТГ, НЗХГ, “НХОГ”, СХД-ийн Захиалагчийн алба, “Хан-Уул яармаг” ОНӨААТҮГ, “Чингэлтэй хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалтыг дэмжих төв” ОНӨТҮГ, Баянзүрх дүүргийн хөгжлийн төв зэрэг байгууллагууд захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлсэн.

2024 онд 223,260.5 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй
578 ТАХ хэрэгжиж дууссан.

МУЗГ-ын 2017 оны 170 дугаар тогтоолоор баталсан “Барилгын ажлын захиалагчийн дүрэм”-ийн 3.6-д “Захиалагч зураг төсөл зохиогч болон гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээг тогтоосон хугацаанд дүгнэж, зураг төсөл зохиогч, гүйцэтгэгч гэрээний дагуу хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүй, эсхүл зөрчил, дутагдал илэрсэн тохиолдолд гэрээ болон хууль тогтоомжид заасан хариуцлагыг тооцож ажиллана”

Харин 255,198.0 төгрөгийн дүнтэй 154 ТАХ 10-95%-ийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжиж байгаа, 43,798.2 сая төгрөгийн гэрээний үнийн дүнтэй 90 ТАХ тухайн онд хэрэгжиж эхлээгүй

Аудитын түүвэрт хамрагдсан 162,045.4 сая төгрөгийн гэрээний үнийн дүнтэй 291 ТАХ-г аудитын түүвэрт хамруулан шалгахад зураг төсөвт тусгагдсан ажлуудыг бүрэн хийгээгүй, чанартай гүйцэтгээгүй, техникийн тодорхойлолтод заасан барааг нийлүүлээгүй зэрэг зөрчлүүд илэрсэн.

Гүйцэтгэгчийн болон захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлж буй албан хаагчдын үүрэг хариуцлагыг сайжруулах, эвдэрсэн болон чанаргүй гүйцэтгэсэн ажлуудыг дахин хийлгэх, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын түүвэрт хамрагдсан төсөл арга хэмжээний 11.3 хувь буюу 33 төсөл арга хэмжээнд зураг төсөвт тусгагдсан ажлуудыг бүрэн хийгээгүй, чанартай гүйцэтгээгүй зөрчлүүд илэрч байна.

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Санхүүжилтийг төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлийг үндэслэн, холбогдох журам, гэрээнд заасан хугацаанд олгосон уу?

Төсвийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.3.5-д “шинээр эхлэх барилга, байгууламж, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаанд тэнцүү хуваарилсан хэмжээнээс багагүй байхаар тооцож, ... дуусгах”-аар заасан.

Дүүргүүдийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 онд хэрэгжих 33 ТАХ-ний санхүүжих дүнг 21.6-3,200.0 сая төгрөг буюу 1.7-47.7 хувиар дутуу тусгасан.

Дүүргүүдийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 онд хэрэгжих 33 ТАХ-ний санхүүжих дүнг бүрэн тусгаагүй.

Төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэлд үндэслэн санхүүжилтийг олгосон уу?

ДИТХ-аас баталсан тогтоолд дүүргүүдийн хэмжээнд он дамжих болон шинээр хэрэгжих 839 ТАХ-нд 2024 онд нийт **463,170.4** сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор баталж, гүйцэтгэлээр 662 ТАХ-нд **305,871.1** сая төгрөг олгосон.

Дүүргүүдийн
төсвийн хөрөнгөөр
шинэ болон
шилжих

839 ТАХ

2024

463,170.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгохоор баталсан.

Он дамжин санхүүжих 227 ТАХ-нд тухайн онд санхүүжих 114,794.7 сая төгрөгийг олгохоор баталж, гүйцэтгэлээр 76,881.9 сая төгрөг буюу 67.0%-ийн санхүүжилт олгосон.

Шинээр хэрэгжих 612 ТАХ-нд тухайн онд санхүүжих 348,375.7 сая төгрөгийг олгохоор баталж, гүйцэтгэлээр 228,989.2 сая төгрөг буюу 65.7%-ийн санхүүжилт олгосон.

Гүйцэтгэлээр **662 ТАХ 305,871.1** сая төгрөг буюу **65.1%**-ийн санхүүжилт олгосон.

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

ЗГ-ын 278 дугаар тогтоолоор баталсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам”-ын **4.8.13 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтээр санхүүжих төсөл, арга хэмжээний урьдчилгаа төлбөрийн нийт хэмжээ нь тухайн онд батлагдсан нийт санхүүжилтийн 30 хувиас ихгүй байна;**

ТАХ-ний санхүүжилтийг гүйцэтгэлд үндэслэн олгох, гэрээний алдангийн хоногийг бүрэн тооцох, урьдчилгаа төлбөрийг холбогдох журамд нийцүүлэн олгох зэрэг зөрчлүүдийг давтан гаргахгүй ажиллах шаардлагатай.

Дүүргүүд нь тайлант болон өмнөх онуудаас хэрэгжсэн нийт 662 ТАХ-нд батлагдсан санхүүжилтийн 65.1 хувийг олгосон байна.

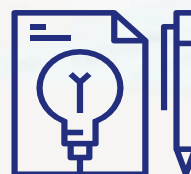
Хэрэгжиж дууссан хөрөнгө оруулалтын ажлыг өмчийн бүртгэлд тусгасан уу?

Сууц өмчлөгчдийн холбооны эрх зүйн байдал, нийтийн зориулалттай орон сууцны байшингийн дундын өмчлөлийн эд хөрөнгийн тухай хуулийн 16.6-д “Орон сууцны байшингийн ашиглалтын хугацаанд дундын өмчлөлийн эд хөрөнгөд хамаарах дээвэр, цахилгаан шат зэрэгт их засвар хийх үед их хэмжээний хөрөнгө шаардагдах бол барилгын хяналтын байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн улсын болон орон нутгийн төсвөөс нэг удаа санхүүжүүлж болно”

31,357.2 сая төгрөгийн гэрээний дүнтэй 72 ТАХ-г шууд зардлаар бүртгэсэн.

Ашиглалтад хүлээн авсан барилга байгууламж, тохижилт, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгслийн 98.8 хувийг данс бүртгэлд тусгасан.

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ”

ДҮГНЭЛТ:

Аудитаар илрүүлсэн зүйлс, аудитын дүнд үндэслэн дараах дүгнэлтүүдийг хийж байна.

1. Шинээр хэрэгжих зураг төсөв шаардлагатай 389 төсөл арга хэмжээний 60.9 хувь буюу 237 нь төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй байна.

2. Зарим худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахдаа тендерийн баримт бичигт тусгасан шаардлагад нийцээгүй гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулсан байна.

3. Төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэлд тавих захиалагчийн хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүйгээс хөрөнгө оруулалтын зарим ажлууд чанарын болон ашиглалтын шаардлага хангахгүй байна.

4. Дүүргүүдэд 2024 онд батлагдсан 662 ТАХ-ний санхүүжилтэд 305,871.1 сая төгрөгийг олгосон байна.

5. Зарим ТАХ-ний гэрээнд заасан алдангийн хоногийг бүрэн тооцоогүй, урьдчилгаа төлбөрийг холбогдох журамд нийцүүлэн олгоогүй байна.

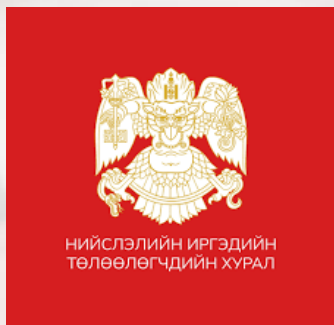
6. Ашиглалтад хүлээн авсан барилга байгууламж, тохижилт, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгслийн 98.8 хувийг данс бүртгэлд тусгасан байна.

“ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ”

Аудитын дүн, дүгнэлтэд үндэслэн дараах зөвлөмжийг өгсөн.

/ДҮҮРГҮҮДИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРАЛ БОЛОН ЗАСАГ ДАРГА/-д:

1. Төсвийн тухай хуульд заасан төсөвлөлтийн шаардлагыг бүрэн хангасан төсөл арга хэмжээг төлөвлөж, батлуулах;
2. Төсөл арга хэмжээний төлөвлөлт, худалдан авалт, гүйцэтгэлийн үе шатанд захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой зөрчлийг таслан зогсоох, хууль тогтоомжийг бүрэн хэрэгжүүлэх;

Дүүргүүдийн Засаг даргын Тамгын газар болон Худалдан авах ажиллагааны албаны дарга нарт:

1. Дүүргийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг боловсруулахдаа төсөвлөлтийн шаардлагыг бүрэн хангасан төсөл арга хэмжээг төлөвлөх;
2. Тендерт оролцогчдоос ирүүлсэн баримт материалыг хууль тогтоомжийн хүрээнд үнэлэн тендерийн баримт бичгийн шалгуурыг баримталж ажиллах, үнэлгээний хорооны гишүүдийн үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлэх, хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллах;
3. Төсөл арга хэмжээг ашиглалтын шаардлага хангахуйц түвшинд гүйцэтгүүлэх, дутуу болон чанаргүй хийсэн ажлуудыг гүйцэтгэгчдээр дахин хийлгэх, зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах;
4. Төсөл арга хэмжээний санхүүжилтийг гүйцэтгэлд үндэслэн олгох, гэрээний алдангийн хоногийг бүрэн тооцох, урьдчилгаа төлбөрийг журамд нийцүүлэн олгох;
5. Аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж давтан гаргахгүй байх, өгсөн зөвлөмж, хүргүүлсэн албан шаардлага, тогтоосон төлбөрийн актын биелэлтийг хугацаанд нь хэрэгжүүлж Нийслэл дэх Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.